

Jaarverslag over 2022 en 2023

Algemeen

De bedreigingen door toenemende behoefte aan woningen en infrastructuur leidden er voortdurend toe dat er veel te doen blijft, zowel voor het aanplanten van nieuwe als ter bescherming van bestaande bomen. Bij diverse bedreigingen voor bomen bleek eens te meer dat veel Hagenaars erg gehecht zijn aan de bomen in de stad. We kunnen meestal samen met buurtbewoners optrekken bij beschermende acties, zoals ook blijkt uit dit jaarverslag.

Hierna volgt een beeld van de voornaamste activiteiten van de Bomenstichting Den Haag in 2023. Sommigen onderwerpen nemen meerder jaren in beslag.

Gesprek met de wethouder Anne Mulder

We hadden 3 onderwerpen op de agenda gezet (21-10-2022): 1 - Bomen delven vrijwel altijd het onderspit, 2 - Compensatie schiet te kort: er wordt meer gekapt dan herplant; 3 - Het voornemen van het college om de vergunningplicht voor kappen in particuliere tuinen af te schaffen levert slechts €150.000,- op.

Het gesprek leverde niet veel op. De wethouder bleek eigenlijk niet geïnteresseerd in bomen en vond dat het allemaal wel goed ging.

Bankaplein

Gewaarschuwd door omwonenden heeft de Bomenstichting Den Haag bezwaar aangetekend bij de gemeente Den Haag tegen het plan om de bodem te saneren van het perceel Bankaplein 3 (8-05-2023). Saneren van de bodem bleek nodig omdat het pand van bestemming wijzigde van kantoor naar kinderopvang. Graven in de bodem betekende echter wel dat de wortels van bomen zouden worden aangetast. Er staan verschillende bomen, waaronder een monumentale bruine beuk. Monumentale bomen genieten in Den Haag een extra bescherming. De BDH heeft bezwaar aangetekend omdat het saneringsplan onmogelijk lijkt omdat de bruine beuk oppervlakkig wortelt en vrijwel de gehele zijtuin (aan de Riouwstraat) in beslag neemt. In het saneringsplan werd, geheel volgens de vereisten in de Verordening Bodembescherming Den Haag 2007, uitvoerig ingegaan op de wijze van saneren. Echter enig voorschrift ter bescherming van de aanwezige bomen en de monumentale beuk in het bijzonder ontbrak volledig.

Na een hoorzitting over ons bezwaar heeft de eigenaar van de kinderopvang afgezien van het gebruik van de zijtuin waar de beuk staat. De tuin wordt zelfs uit de huurovereenkomst gehaald. Waarschijnlijk heeft de uitstekende BEA (Bomen Effect Analyse) van Copijn de doorslag gegeven. Volgens Copijn is elke ingreep, ook de vlonder én het verwijderen van de struiken nadelig voor de beuk. We zijn allen zeer blij met deze uitkomst.

Italiaanse Buurt

De Bomenstichting Den Haag heeft een zienswijze geschreven over het Voorontwerp van de herinrichting van de Italiaanse buurt (Nieuw Waldeck). Er ontbraken relevante stukken, zoals een lijst van bomen, die gekapt zouden moeten worden en die mogen blijven staan. Ook een

BEA (Bomen Effect Analyse) ontbrak. Een BEA dient tegelijk met het Voorontwerp aan de gemeenteraad te worden voorgelegd ter besluitvorming. In de BEA moet o.a. staan welke alternatieven er zijn bedacht om de bomen te behouden. Zo'n BEA is in dit geval echt nodig omdat er een paar prachtige bomen staan: zoals 4 vleugelnoten en een hemelboom.

Op ons verzoek hebben de ambtenaren de plannen nogmaals bekeken maar het bleek volgens hen niet mogelijk om de bomen te behouden.

Pas toen de wethouder er zich mee bemoeide, bleken de bomen wel te kunne blijven staan. Wij zijn daar blij om.

Landschapspark Madestein

Ten behoeve van de herinrichting van Park Madestein heeft de gemeente vergunning verleend om 464 bomen te kappen en 4 bomen te verplanten. De herinrichting behelsde de aanleg van nieuwe paden, een nieuw geasfalteerd pad rondom de waterpartij, een wadi, het weer vrij maken van een dichtgegroeid plasje en achterstallig onderhoud.

Lange tijd was onduidelijk welke bomen precies moesten wijken voor welk onderdeel van de herinrichting. We hebben bezwaar aangetekend vanwege het grote aantal bomen en omdat er al zoveel paden waren, bovendien was niet gekeken naar alternatieve mogelijkheden. Voor het project is er noch een BEA, noch een natuurkansenscan gemaakt. Wat we als een ernstige omissie beschouwden.

We kregen geen gelijk. Gelukkig bestaat de compensatie uit het herplanten van meer dan 400 bomen en het creëren van een mantel-zoomvegetatie

Madurodam - Uitbreiding

Om de uitbreiding van Madurodam mogelijk te maken heeft de gemeente een kapvergunning verleend voor 227 bomen (27-07-2023). Deze bomen stonden in de Scheveningse Bosjes, een openbaar toegankelijk bos.

Het opofferen van een bos ten faveure van een particuliere organisatie met winstoogmerk was onverteerbaar zowel voor de BDH als voor vele omwonenden. De gemeente dacht een mooie compensatie gevonden te hebben door bomen te planten op het nabij gelegen talud langs de Koninginnegracht. Dat vonden we geen goede compensatie. Immers het talud is niet gelijkwaardig omdat het ingeklemd ligt tussen drukke verkeersaders, een tramlijn en een kanaal. Het rustige bos dat aansluiting heeft met de rest van de Scheveningse Bosjes is niet te vergelijken met een geïsoleerd talud met veel lawaai, licht en vervuiling, waar soorten - mochten ze willen oversteken - directe overreden worden.

Er ontstond al snel een samenwerking tussen de BDH en omwonenden. Een gezamenlijk bezwaarschrift was het resultaat (28-08-2023).

De afspraak tussen de toenmalige wethouder en de toenmalige directeur van Madurodam woog zwaarder dan de belangen van het bos, de bewoners en BDH. Verder beweerde de gemeente dat geen ontheffing nodig was in het kader van de Boswet, maar dat was onjuist. Vervolgens beweerde de wethouder dat er een ontheffing was aangevraagd, maar ook dat was onjuist. Toch werd ons bezwaar ongegrond verklaard (13-02-2024).

Na de kapvergunning voor de uitbreiding van Madurodam ten koste van bomen in de Scheveningse Bosjes is ook een kapvergunning verleend voor 38 bomen op het eigen terrein van Madurodam (1 maart 2023).

Omwonenden, de AVN en de Bomenstichting DH hebben een bezwaar ingediend. Het college heeft de bezwaren, op het advies van de Bezwarencommissie, ongegrond verklaard.

Eén bewoner heeft een verzoek om een voorlopige voorziening gevraagd. Dit verzoek is afgewezen (24-10-2023).

Het bos is geannexeerd en niet meer publiek toegankelijk. De bomen zijn gekapt.

De uitbreiding van Madurodam geldt als een heel slecht voorbeeld hoe het college en de raad een deel van de Scheveningse Bosjes hebben verkwanseld.

Mient - Herinrichting

De herinrichting van de Mient voldoet niet aan de zgn 'dubbele doelstelling' (herinrichting met behoud van bomen), niet aan het coalitieakkoord (*We kappen alleen bomen als het aantoonbaar niet anders kan*). De bomenbalans is niet sluitend en de beoogde ecologische verbindingzone is veel te smal om als zodanig te functioneren, afgezien van het feit dat deze beoogde zone geen groengebieden met elkaar verbindt. Dit alles om 70 extra parkeerplaatsen te realiseren en een nieuw riool te leggen. Bomen voor parkeerplaatsen: een heel ouderwets en achterhaald standpunt. Bewoners willen hun auto niet eens parkeren langs de groenstrook o.a. vanwege gebrek aan sociale controle. Ons voorstel om het oude riool deels te laten liggen wilde de gemeente – zonder opgaaf van gegronde reden – niet honoreren. We vonden het toch wel erg triest dat over een groot deel van de Mient 2 bomenrijen overblijven waar er nu 3 rijen staan. De 'groene koepel' waaronder je fietste zou verdwijnen.

De BDH heeft een zienswijze ingediend over het voorlopige ontwerp (VO; 7-12-2019) en heeft ingesproken in de vergadering van de Commissie Leefomgeving (20-05-2020).

Er zouden veel meer bomen worden gekapt dan is aangegeven in de bomenbalans van het VO (het overzicht van het totaal aantal te kappen bomen in vergelijking met het totaal aantal te herplanten bomen). Verder zijn naar mening van BDH in de bomenbalans ten onrechte 23 bomen meegenomen die zullen worden geplant op plekken waar in het verleden bomen hebben gestaan, maar niet zijn vervangen. Volgens BDH zouden niet 156 bomen worden gerooid (zoals vermeld in de bomenbalans), maar 180 en worden er slechts 109 nieuwe bomen terug geplant. Het aanzicht van de Mient zou daarmee drastisch veranderen; langs een deel van de Mient staan nu 3 rijen bomen en er komen 2 rijen voor terug.

De BDH diende net als de bewoners van de Mient een bezwaar in (9-05-2021). Gaandeweg ontstond een nauwe samenwerking met de actieve omwonenden van de Mient (verenigd in 'De Groene Mient'). Alle bezwaren werden ongegrond verklaard.

De Groene Mient liet zich niet uit het veld slaan en ging in beroep bij de Raad van State (27-04-2023). De uitspraak luidde dat het beroep voor gegrond werd verklaard: de bestreden kapvergunning werd voor een aantal bomen vernietigd. Voor de overige bomen werd het beroep ongegrond verklaard en bleef de vergunning in stand (uitspraak 8 maart 2023).

Het ultieme besluit viel toen de nieuwe wethouder Barker bij zijn aantreden besloot de bomen op de Mient te laten staan.

De kapvergunning is officieel ingetrokken (17-10-2024).

De Groene Mient en wij zijn er blij om.

Mr de Bruinplein

Mr de bruinplein is uniek met 31 vleugelnoten op één plein in een versteende omgeving. De gemeente wilde alle vleugelnoten kappen om het plein te herinrichten. De BDH diende bezwaar in (20-11-2022) om een deel van de vleugelnoten te behouden. Sommige bomen hadden onvoldoende conditie en waren niet te behouden. De Bomen Effectanalyse deugde niet: de vraagstelling voldeed niet aan de Richtlijn en er werd slechts één vraag beantwoord. De hoorzitting op ons bezwaarschrift was 14 maart 2023.

Merkwaardig was dat de punten van onze pleitnotitie niet opgenomen zijn in het verslag van de hoorzitting en niet in het advies van de Adviescommissie Bezwaarschriften aan het college. Er bleek ook nog een nieuw argument te zijn om te kappen: gevaar vanwege wortelopdruk.

De gemeente gaf wel toe dat het plan voor de herinrichting nog gemaakt moest worden. De kapvergunning was te vroeg verleend.

BDH heeft over deze case contact gezocht met fracties uit de gemeenteraad. De gemeente heeft een tweede BEA laten opstellen met een specifiekere en betere vraagstelling. Daaruit bleek dat een aantal vleugelnoten behouden kunnen blijven. 12 exemplaren hebben een levensverwachting van meer dan 15 jaar, nog eens 12 een levensverwachting van 10 tot 15 jaar. Op grond van deze uitkomst is een schetsontwerp van het plein gemaakt.

We zijn tevreden over dit resultaat.

Nieuw Vredenoord

Na de aanleg van het waterbergingsgebied Molenvlietpark, dacht de gemeente dat de aanleg van een extra watertoevoer noodzakelijk was om bij zeer hevige regenval overtollig water zo snel mogelijk in de waterberging te laten lopen. De bestaande Kansjesmolensloot zou onvoldoende capaciteit hebben voor een voldoende snelle afvoer van water uit de Vliet naar de berging. Deze tweede watertoevoer zou moeten worden aangelegd op het terrein van Nieuw Vredenoord. Het Hoogheemraadschap van Delfland schreef het projectplan. Na aanleg van de watertoevoer wil de terreineigenaar op de resterende grond een landgoed laten verrijzen: 'Nieuw Vredenoord'. Grote villa's met een toegangsweg en een waterpartij. Voor de aanleg van een tweede watergang, naast de bestaande Kansjesmolensloot, gaf de gemeente een vergunning af om 347 bomen te kappen (19-12-2022).

Waar de eigenaar en de overheid geen rekening mee hielden is dat het plangebied onderdeel is van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) waar strenge regels gelden. Het 'nee, tenzij .. 'principe is van toepassing. Aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied is niet toegestaan. Op het terrein zijn een Haagbeuken- en Essenbos en een Kruiden- en faunarijk grasland te vinden. De doelstelling is verbetering van kwaliteit. De provincie is bevoegd gezag.

De BDH heeft bezwaar ingediend (29-01-2023) en een aanvullend bezwaar (27-04-2023).

Ook andere partijen diende bezwaar in zoals omwonenden en GS van de Provincie Zuid-

Holland.

Na een hoorzitting op ons bezwaar tegen de kapvergunning (10 mei 2023) besliste het college dat de kapvergunning in stand moest blijven. Zelfs het advies van de Adviescommissie Bezwaarschriften om de compensatie te verbeteren legde het college naast zich neer.

Omdat de zaak tamelijk gecompliceerd was besloten we een toegevoegde advocaat te zoeken. Gelukkig zag ze wel mogelijkheden. Omdat we het niet eens waren met de beslissing van het college hebben we vervolgens beroep aangetekend bij de Rechtbank, vergezeld van een verzoek om voorlopige voorziening om de kap van de bomen te schorsen (24-08-2023). Belangrijkste argumenten: aantasting van het NNN-gebied, overtreding Wet natuurbescherming, compensatie voldoet niet, noodzaak van aanleg van de tweede watertoevoer is niet aangetoond, strijd met het bestemmingsplan, ecologisch werkprotocol ontbreekt, windbelasting op naburige eikenlaan.

De hoorzitting over de voorlopige voorziening vond plaats op 29 september 2023. De rechter heeft ons verzoek toegewezen met de overweging dat hij verwachtte dat de kapvergunning in de bodemprocedure geen stand zou houden.

Interessant was de proef met het laten vollopen van de waterberging Molenvlietpark (27 november 2023). Deze proef werd uitgevoerd om te kijken hoe snel de waterberging kon vollopen. De vraag rijst natuurlijk of deze proef niet veel eerder hadden moeten plaatsvinden. De berging liep binnen acht uur vol via de Kansjesmolensloot, waaruit bleek dat er geen tweede toevoer nodig is.

WOO-verzoek

De BDH heeft bij de gemeente een WOO-verzoek ingediend om meer inzicht te krijgen in de alternatieven, de kosten en de besluitvorming.

Scheveningse Bosjes

Nadat de Visie Scheveningse Bosjes door de gemeenteraad in 2017 was goedgekeurd heeft de gemeente een Beheerplan 2020-2030 laten opstellen. Naar aanleiding daarvan heeft de BDH samen met de gemeente een rondgang door de Bosjes gemaakt.

Opvallen was dat de gemeente niet altijd de keuze van de te kappen bomen goed kon verklaren.

Bijvoorbeeld, in het bos achter Madurodam – waar de uitbreiding gerealiseerd zou worden – zouden drie open plekken worden gecreëerd. We maakten ons zorgen omdat er zo van het restant van het bosje achter Madurodam niet veel zou overblijven. Door de uitbreiding van Madurodam zou al 6000 vierkante meter bos verloren gaan. De ambtenaren geven ons daar gelijk in. Uit een rapportje van de AVN blijkt dat er veel vogelsoorten voor komen.

WarmtelinQ

Traject Vlaardingen - Den Haag

Voorgeschiedenis. Voor de aanleg van de warmtetransportleiding van Vlaardingen naar Den Haag zouden in de gemeente Den Haag 133 bomen worden gerooid, 57 bomen weer

herplant op locatie en 72 elders.

De BDH heeft 29-04-2021 een zienswijze ingediend over het Ontwerp Inpassingsplan PIP/MER. De BDH heeft daarna beroep ingesteld tegen de vaststelling inpassingsplan (PIP/MER) warmtetransportleiding Vlaardingen – Den Haag en gecoördineerde besluiten cluster 1 (30-12-2021)

De Provincie Zuid-Holland was er vanaf het begin op gebrand om de PIP/MER er snel doorheen te loodsen. Geen middel werd geschuwd. Het vertrouwen in de Provincie is daarom ernstig geschaad.

De zitting bij de Raad van State over de PIP/MER was 4 april 2023.

BDH kreeg heel veel ruimte om de punten toe te lichten. Dat kwam omdat onze argumenten binnen het kader van de PIP/MER vielen. Argumenten van andere partijen vielen buiten het kader van de PIP/MER en waren niet ontvankelijk.

Uitspraak was natuurlijk teleurstellend. De belangen van de Warmtetransportleiding wogen zwaarder. Dat er geen businesscase is voor de aanleg van een netwerk van leidingen naar woningen en bedrijven in de gemeente DH, bleek niet relevant. Evenals de aantasting van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur en de permanente opwarming van de bodem door warmteverlies van de warmtetransportleiding. Ons beroep werd ongegrond verklaard (10-05-2023).

De twee imposante vleugelnoten aan de Moerweg kunnen m.b.v. specifieke maatregelen blijven staan dankzij de inzet van de Gasunie.

Traject Rijswijk Leiden

De Warmtetransportleiding komt precies door de Gavi-kavel te liggen. Een bijzonder gebied met een moerasbos en een nat rietland. Zowel de gemeente DH als de BDH hebben gepleit voor een tracé langs de A4. Tevergeefs.

We hebben gewezen op een motie van de PvdD om een integrale afweging te maken (er zijn meer plannen voor Gavi, zoals een bedrijventerrein en tramremise) en specifiek onderzoek te doen naar de natuur in de Gavi-kavel.

De BEA beweerde dat de bomen waardeloos zijn omdat ze in het water staan. De opstellers van de BEA hadden kennelijk niet door dat het een moerasbos is, een zeldzaam biotoop! In het compensatieplan staat dat de Gavi-kavel een braakliggend terrein is. De vraag is hoe je kan compenseren als het uitgangspunt (braak liggen) onjuist is?

We hebben geen beroep ingesteld mede omdat het vertrouwen in de provincie Zuid-Holland te gering is.

Zuid-west

De gemeente heeft plannen gemaakt voor grootschalige woningbouw in Zuid-West: er komen 10.000 nieuwe woningen, het merendeel van de bestaande woningen wordt gesloopt. De BDH heeft een zienswijze ingediend over de Ontwerp-Structuurvisie (8-07-2022). Vervolgens heeft de BDH ingesproken bij de vergaderingen van de Commissie Ruimte (mei 2023) en de gemeenteraad (november 2023).

Onze belangrijkste punten zijn: het ontbreken van de ambitie 5% meer blad voor de stad. Een foutieve, onvolledige kaart van de hoofdboomstructuur, een verzoek om de ecologische verbindingzones in z'n geheel in te tekenen, en een verzoek om geen flats te bouwen in de ecologische verbindingzones. We zetten vraagtekens bij het toebedelen van zo'n grote rol van de Haagse Referentienormen, terwijl ze heel onduidelijk en vrijblijvend zijn

Kabels en leidingen

Het leggen van kabels en leidingen is voortdurend een bron van zorg. Wortels van bomen worden heel vaak doorgesneden. Bij dikkere wortels kan zelfs de stabiliteit van de boom in gevaar komen.

Een voorbeeld: Bewoners en ondernemers sloegen alarm toen zij zagen dat tijdens werkzaamheden op de Herengracht de wortels van twee iepen zwaar waren beschadigd. De Boswachter heeft een proces verbaal opgemaakt tegen de aannemer en een boete opgelegd (september 2023).

Door de beschadiging moesten de bomen worden gesnoeid. Volgens de groenbeheerder moeten ze waarschijnlijk worden geroid.

Lege boomspiegels - campagne

We hebben een "lege-boomspiegel-campagne" op touw gezet. Hiervoor hebben we bewoners van Den Haag opgeroepen om foto's te maken van lege boomspiegels en die te delen op 'social media' met de hashtag #LegeBoomspiegel, en waarbij de gemeente Den Haag en de Bomenstichting worden getagd.

Deze campagne loopt goed.

Advisering

De BDH heeft een advies geschreven over een oude eikenlaan op Vredenoord en een oude kastanje om ze voor te dragen voor de monumentale status (10-07-2023). Het advies luidde om de eikenlaan (ontworpen door landschapsarchitect Zocher) als een ensemble de monumentale status te geven. Helaas heeft het college van B&W een negatief besluit genomen. Een ensemble is uniek en alleen toegekend aan de bomen op de Lange Vijverberg en het Lange Voorhout. De kastanje is volgens het college niet zo bijzonder en hij zou behoorlijk gesnoeid zijn.

We zijn er teleurgesteld.

Kapwacht – Samenwerkingsovereenkomst

Bomenstichting Den Haag heeft het initiatief van harte ondersteund om de actuele Haagse situatie van de bomenkap goed inzichtelijk te maken voor de bevolking. Het doel van de Kapwacht is tweeledig. Ten eerste kan iedereen op de kaart kijken waar kapvergunningen in Den Haag zijn aangevraagd / verleend. Ten tweede kan je je voor 7,50 per jaar abonneren op de berichtendienst per mail als er bomen binnen 100 meter binnen jouw huis worden gekapt. De rol van de BDH is dat wij onze website ter beschikking stellen.

De Samenwerkingsovereenkomst is in januari 2023 door beide partijen ondertekend.

Boominfodag

Boominfodag in Velp, op 11 mei 2023. Dit was een zeer informatieve bijeenkomst, een goed moment om bomen-mensen te spreken.